

CEL DZIECKA	RODZIC CZUJE SIĘ...	REAKCJA RODZICA	ODPOWIEDŹ DZIECKA	ZA ZACHOWANIEM DZIECKA KRYJE SIĘ PRZEKONANIE, ŻE...	ABY OSŁABIĆ TO PRZEKONANIE ORAZ ZAREAGOWAĆ W SPOSÓB MOTYWUJĄCY I ZACHĘCAJĄCY...
UWAGA Zaangażować innych, zapewnić sobie szczególne traktowanie	Zirytowany, rozdrażniony, zmartwiony, winny.	Przypominanie, namawianie, wykonywanie za dziecko tego, co mogło zrobić samo.	Czasowa rezygnacja z działania, po krótkiej przerwie podjęcie tego samego lub innego działania na nowo	Przynależę tylko wtedy, kiedy inni mnie zauważają i traktują w szczególny sposób. Jestem ważny, jeżeli jesteś mną zajęty.	Poproś o zrobienie czegoś konstruktywnego: „Kocham Cię i...” „Zależy mi na tobie i spędzą z Tobą czas później”, Zaplanuj sobie specjalny czas, ustal plan dnia. Korzystaj ze spotkań rodzinnych. Dotykaj bez słów, ustalając niewerbalne sygnały.
WŁADZA Być szefem	Sprowokowany, podjudzony, zagrożony, pokonany.	Walka, poddanie się, myślenie: „nie ujdzie ci to na sucho”, „zmuszę cię”, pragnienie posiadania racji.	Intensyfikacja działania, buntownicza uległość, poczucie wygranej spowodowane zdenerwowaniem rodzica.	Przynależę tylko wtedy, kiedy rządę lub kontroluję, albo kiedy nikt inny nie rządzi mną. Nie możesz mnie do niczego zmusić.	Przyznaj, że nie możesz dziecka do niczego zmusić i poproś o pomoc. Nie walcz i nie poddawaj się. Wycofaj się z konfliktu i uspokój, bądź stanowczy i uprzejmy, działaj - nie mów. Zdecyduj, co zrobisz. Niech szefem będzie plan dnia. Dbaj o wzajemny szacunek, dawaj ograniczony wybór. Wykorzystaj pomoc dziecka do ustalenia rozsądnych i nielicznych granic. Ćwicz konsekwencję. Zachęcaj. Wykorzystaj władzę w sposób pozytywny. Korzystaj ze spotkań rodzinnych.
ZEMSTA Wyrównać rachunku	Zraniony, rozczarowany, niedowierzający, zniechęcony.	Zemsta, wyrównanie rachunków, myślenie: „Jak mogłeś mi to zrobić?”	Zemsta, ranienie innych, niszczenie rzeczy, wyrównywanie rachunków, eskalowanie dotychczasowych działań lub wybór innej broni do zemsty.	Nie wierzę, że przynależę, więc ranię innych, ponieważ sam czuję się zraniony. Nikt mnie nie lubi, nikt mnie nie kocha.	Odnieś się do zranionych uczuć: „Po twoim zachowaniu widzę, że jest ci przykro. Czy możemy o tym porozmawiać?” Unikaj kar i rewanżu. Słuchaj w sposób odzwierciedlający. Napraw krzywdy. Wspieraj mocne strony. Korzystaj ze spotkań rodzinnych.
BRAK WIARY W SIEBIE Poddać się i mieć spokój	Zrozpaczony, bezradny, beznadziei, wybrakowany.	Poddanie się, wyręczenie, nadmierna pomoc.	Dalsze wycofanie się, pasywność, brak postępów, brak reakcji.	Nie wierzę, że mogę przynależę, więc przekonuję innych, by niczego się po mnie nie spodziewali. Do niczego się nie nadaję. Nie mam żadnych zdolności. Staranie się nie ma sensu, bo i tak zrobię tego dobrze.	Pokazuj, że wierzysz. Pomagaj wykonywać zadania krok po kroku. Przestań krytykować. Doceniaj każdą nawet najmniejszą próbę. Koncentruj się na mocnych stronach i atutach. Nie użalaj się. Nie poddawaj się. Aranżuj okazje do osiągnięcia sukcesu. Ucz umiejętności, pokazuj, jak wykonywać zadania. Czerp przyjemność z przebywania z dzieckiem. Buduj na jego zainteresowaniach. Zachęcaj, motywuj, wspieraj. Korzystaj ze spotkań rodzinnych.